

ליל שבת קודש פרשת ויחי ה'תשס"ב

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ה המדבר מענין בעל השדה, ומהנשמות שגדילים בן, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), דע, פי יש שדה, ושם גדלים אילנות ועשבים יפים ונאים מאד, וגדל יקר יפי השדה וגדוליו אי אפשר לספר, אשרי עין ראתה זאת, ואילנות ועשבים, הם בחינת נשמות קדושות הגדלים שם, ויש פמה וכמה נשמות ערמות, שהם נעים ונדים מחוץ לשדה, וממתינים ומצפים על תקון, שיוכלו לשוב ולכנס אל מקומם, והם כלם מבקשים ומצפים על בעל השדה, שיוכל להתעסק בצרך תקונם, ומי שרוצה לחגר מתניו, להכניס עצמו להיות הוא הבעל השדה, צריך להיות איש אמוז ותקיף, וגבור חיל, וחכם, וצדיק גדול מאד, פי צריך להיות אדם גדול ומפלג במעלה מאד, וכשזוכה לתקן הנשמות ולהכניסם, אזי טוב ויפה מאד להתפלל, פי אזי התפלה על תקונה, וזה הבעל השדה, הוא משגיח ומשתדל תמיד להשקות האילנות ולגדלם, ובשאר תקוני השדה ולהרחיק האילנות זה מזה הרחקה הראוי, שלא יכחיש אחד את חברו פי לפעמים צריך להראות למקרב גדול הרחקה גדולה, פדי שלא יכחיש את חברו וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה נשמות ישראל נמשלים לאילנות ועשבים יפים, הגדלים בן נהדר, שכל תכליתם ליגדל ולצמוח ולעשות פרי, כי כל אחד ואחד מישראל יש לו נשמה קדושה וטהורה, הבאה מרום גבהי מרומים, וירדה אל הגן עדן שבזה העולם, לעבוד את הבורא יתברך שמו ולהכיר אותו, וכל מה שזוכה לסגל לעצמו מצוות ומעשים טובים, כן גדל וצומח ועושה פרי לטובה, כי הגן עדן נמצא כאן בזה העולם (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' כ"ב), וכפי שאדם זוכה למצוא את השם יתברך בזה העולם, כן זוכה לטעום את טעם הגן עדן, ולהתענג בנועם זיו השכינה, והנה כמו שבכל גן, צריכין בעל השדה וגנני (שקורין "גערטנער") שיטפל בשדה, וידאג שיצמחו כל האילנות ועשבים כראוי, כן הוא אצל נשמות ישראל, שצריכין צדיק גדול, שיטפל בנשמות ישראל, וילמד אותם איך ליגדל ולצמוח כראוי, כי הצדיק מסתכל בכל אחד ואחד כפי ענינו ושורש נשמתו, ונותן לו עצות והדרכות טובות איך להצליח בימי חייו, ולפעמים הצדיק מראה למקורב גדול הרחקה, ולכאורה יפלא איך שייך דבר כזה, אבל הוא מתיקוני בעל השדה, שיוודע שבכדי שיצמח אילן זה כראוי, מוכרח בתחילה להיות מבודד ומרוחק משאר אילנות, כדי שלא יכחיש אותם, וגם הם לא יכחישו אותו, והכל

בחשבון צדק ומדויק, וכמו בגן גשמי, שגנני טוב יודע, שאילן זה מוכרח לעמוד קצת מרחוק, כדי שלא יזיק ולא ייזוק מאילנות אחרות, וכן הוא בנשמות ישראל שהצדיק שהוא בעל השדה, יודע לטפל עם כל אחד ואחד כפי ענינו, ולכן אסור לשאול שאלות או להקשות קושיות, למה צדיק מתנהג עם אדם זה כך, ועם אדם אחר באופן אחר, כי יש בכל זה תיקונים עצומים לפי שורש נשמתם, וכשאדם מתחזק באמונה יתירה בהקדוש ברוך הוא ובצדיקו האמיתיים, אזי מקבל תיקון אמיתי ונצחי כפי שורש נשמתו, וזוכה ליגדל ולצמוח בגן עדן העליון והתחתון כראוי, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את עוצם ההתחזקות של יוסף הצדיק, ואיך שלא נקם באחיו כלל, ואפילו בשעה שכתוב (בראשית נ) ויפלו לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים, לא קיבל מהם, אלא (שם) ויאמר אליהם יוסף אל תיראו כי התחת אלהים אני, ואתם חשבתם עלי רעה אלהים חשבה לטובה למען עשה כיום הזה להחיות עם רב, שהכיר יוסף הצדיק שכל ההתרחקות שלו היה תכלית ההתקרבות, ומה שהיה צריך להיות רחוק כל השנים מיעקב אבינו ומשאר אחיו, הכל היה מתיקוני בעל השדה, כדי לצמוח וליגדל בארץ מצרים ולהחיות נשמות ישראל שם, כי זה עוצם מעלת איש הישראלי, שיודע שכל מה שעובר עליו הכל למען טובתו הנצחית, ואפילו כשמקבל התרחקות מבעל השדה שהוא הצדיק הגדול, גם זה אינו קשה בעיניו כלל, כי יודע שיש בזה תיקון גדול, והשם יתברך יזכינו להיות מקורבים אל צדיקים אמיתיים, ולהתחזק מאד באמונה, עדי נזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת ויחי ה'תשס"ב

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה י"ב מבעל תפילה דף שצ"ט ע"י שם.

אך קרפנות לא הקריבו שם (פי לפי דעתם הנ"ל שהוא אלוך על וכו'), בודאי היו

מקריבים את עצמן לאלוק פזה, אך וכו'), פי פשיצאו אלו השלוחים, הזהירו אותם שבדרך לא יהיו מקריבים קרבנות, פי חששו שאם ירצו בדרך להקריב קרבנות לא ישאר מהם פלום, פי אולי ימצאו איזה אוצר בדרך, אולי ילך אחד לבית-הפסא וימצא שם אוצר (והוא אצלו אלוק פנ"ל), ויתחילו להקריב את עצמן אליו, ולא ישאר מהם אחד, על-פן הזהירו את השלוחים (הינו בני המדינה הזהירו את השלוחים) שבדרך לא יקריבו קרבנות פלל, על-פן לא הקריבו אלו השלוחים קרבנות לזה הממנה הנ"ל, אבל זה היה ברור אצלם, שהוא אלוק על כל אלקים, מאחר שיש לו עשירות עצום ורב פזה.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביו"ל ממשיך לספר, אך קרבנות לא הקריבו שם (פי לפי דעתם הנ"ל שהוא אלוק על וכו'), בודאי היו מקריבים את עצמן לאלוק פזה, אך וכו'), פי פשיצאו אלו השלוחים, הזהירו אותם שבדרך לא יהיו מקריבים קרבנות, פי חששו שאם ירצו בדרך להקריב קרבנות לא ישאר מהם פלום, כי כן דרך בני אדם השקועים בתאוות ממון, שמוכנים להקריב קרבנות ממש בשביל תאוותם רחמנא ליצלן, ומוכנים לקחת איזה בן אדם שאין לו כסף כמותם, ושנחשב בעיניהם כחיה בעלמא, ולהקריב אותו לקרבן, ולשפוך דמו כמים, בכדי להשיג יותר כסף, כי הכסף מעוור העינים לגמרי, ואין בני אדם שמים על לב את עוצם גנותה, ומכל שכן כשבאים לידי גזילה וגניבה על ידי תאוות ממון חס ושלום, זה חמור מאד מאד, עד שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ק"ח.) לא נחתמו גזר דינם של דור המבול אלא על הגזל, כי אף על פי שהיה בידם עוונות גדולות מאד, עד שהשחית כל בשר את דרכו על הארץ, על הכל היה שייך מחילה, אבל לא על הגזל, כי איסור גזילה חמור מאד, ובני אדם לווים כסף עם מחשבה בתחילה לא לשלם, ועל זה נאמר (תהלים ל"ז) לוח רשע ולא ישלם, והוא פגם נורא מאד, כי הלה עשה עמו חסד, והלווה לו כסף שהוא גמילות חסד ממש, ועל גמילות חסד אמרו חכמינו הקדושים (ילקוט הושע רמז תקכ"ב) חביב עלי חסד שאתם גומלים זה עם זה יותר מאלף קרבנות שהקריב שלמה, ואחר שהלה עשה עמו חסד כזה, לא מספיק שאינו משלם לו, אלא גם מוציא עליו שם רע, ויוצא לחלוק עליו, הלא היה צריך להתבייש ממנו ולפייס אותו בכל מיני פיוסים, שבוודאי רוצה לשלם לו, רק אין לו עכשיו, וישלם לו לאט לאט, אבל לא להתחמק ולהתעלם ממנו, ובוודאי לא לצאת ולחלוק עליו, אבל זה עוצם גריעות תאוות ממון, שמסמא את העינים לגמרי, ולבסוף משלם על זה מחיר גבוה, כי סוף גנב לתלייה, ולבסוף תופסים אותו ומקבל עונשו, ולכן סוף גנב לתלייה ראשי תיבות ס'ג'ל', כי זה כמו סגל עגול, שכל שתהפוך אותו נשאר סגל עגול ואי אפשר לשנות אותו, כי זה ודאי סופו של גנב, ואשרי מי שנוהר מאד לא לנגוע בכסף חבירו.

פי אולי ימצאו איזה אוצר בדרך, אולי ילך אחד לבית-הכפא וימצא שם אוצר (והוא אצלו אלוק פנ"ל), ויתחילו להקריב את עצמן אליו, ולא ישאר מהם אחד, ורביז"ל מדקדק לספר "אולי ילך אחד לבית-הכפא וימצא שם אוצר", כי תאוות כסף נדמה לקיא צואה ממש, שיש לה סרחון עצום, בבחינת (ישעיה ל) תזרם כמו דוה צא תאמר לו, ולכן לעתיד לבוא יקויים מקרא שכתוב (שם ב) ביום ההוא ישליך האדם את אלילי כספו ואת אלילי זהבו אשר עשו לו להשתחוות לחפור פרות וגו' לבוא בנקרת הצורים וגו', כי כל אחד יתבייש עם הכסף שלו, ויכיר איך שאין בכסף שום תועלת כלל, רק לקנות מצוות ומעשים טובים, ולעבוד בה את הקדוש ברוך הוא.

על-פן הזהירו את השלוחים (הינו בני המדינה הזהירו את השלוחים) שבדרך לא יקריבו קרבנות פלל, על-פן לא הקריבו אלו השלוחים קרבנות לזה הממנה הנ"ל, אבל זה היה ברור אצלם, שהוא אלוק על כל אלקים, מאחר שיש לו עשירות עצום ורב פזה, כי בני אדם עושים ישות ומציאות מן הכסף והעשירות, עד שמשתחוים אל עשיר, ועושים ממנו אליל רחמנא ליצלן, ולכן צריכין לזוהר מאד לא לעשות שום עסק מן הממון, ומכל שכן לא לחמוד ממון שאינו שלו, ויכולים להכיר ישרות האדם מיד, איך הוא נוהר בממון חבירו לא להזיק לו, כי מיד שאחד מזלזל בממון חבירו, סימן שהוא גנב וגזול, וכמסופר בגמרא (בבא מציעא כ"ד.) שפעם נגנב כסף מאושפיזא דמר זוטרא חסידא, ולא הכירו את הגנב, עד שראה מר זוטרא תלמיד אחד, מגנב ידיו בחלוקו של חבירו, והכריז שהוא הגנב, ובדקו אחריו עד שהודה, עיין שם, כי מיד שמזלזל בנכסי אחרים, סימן שחומד שאינו שלו, והוא כבר חשוד על גזילה וגניבה, ובפרט כל מה שקשור לממון הקדש וכספי צבור, צריכין לזוהר מאד מאד, כי זה כמו מועל בהקדש ממש, וכשרואים חשמל דלוק בבית המדרש חנם, צריכין לחסות על ממון הקדש, ולסגור את החשמל שלא לבזבז כסף על חנם, ואפילו דבר מועט מאד, כמו כוסות חד פעמי (ותפס אז מוהרא"ש נ"י כוס חד פעמי בידו), מי שלא איכפת לו, זורק הכל בזבל ואינו מבחין בין אם השתמשו בו אם לו, אבל מי שחושש לממון הקדש, יודע שכל פרוטה ופרוטה חשוב מאד, ואסור לזלזל בה כלל, והשם יתברך יחונן אותנו דעת לזוהר מאד בכסף של אחרים, ולא להיכשל חס ושלום בעוון גזילה וגניבה, ונזכה להיות דבוקים בו יתברך באמת מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת ויחי ה'תשס"ב

בסעודה שלישית סעודת רעווא דרעווין דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ה המדבר מעבודת התפילה וממידת הביטול ומקבלת יסורין, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על כמה נקודות שבתורה זו של רביז"ל), הפלל שצריך לעשות אחד מפל התפלה פלה, ובכל דבור שמדבר, יהיה נמצא שם כל הדבורים של התפלה, ומהתחלת התפלה עד הסוף יהיה הפל אחד, וכשעומד בהדבור האחרון של התפלה, יהיה עדין עומד בתבה ראשונה של התפלה, פדי שעל-ידי-זה יוכל להתפלל כל התפלה פלה, ואף-על-פי-כן לא יתפרד אפלו מאות ראשונה של התפלה: ודע, שבחינה זו, הינו בחינת אחד, זה הוא בחינת התכלית (זכריה י"ד): 'ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד' 'וביום ההוא', הינו התכלית והוא בחינת פלו טוב, פי אחד הוא פלו טוב, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (פסחים נ) על פסוק זה: 'ביום ההוא יהיה ה' אחד' וכו', 'אטו האדנא לאו אחד הוא, אלא האדנא מברכין על הרעה: 'דין אמת', ועל הטובה: 'הטוב והמיטיב', אבל לעתיד יברכו על הכל הטוב והמיטיב' נמצא, שבחינת אחד הוא התכלית, והוא פלו טוב, פי התכלית הוא פלו טוב, פי אפלו כל הצרות והיסורין והרעות העוברין על האדם, חס ושלום, אם יסתפל על התכלית, בודאי אינם רעות כלל, רק טובות גדולות, פי בודאי כל היסורין באים בכונה מהשם יתברך לטובתו, אם להזכירו שישוב בתשובה, אם למרק עוונותיו, ואם פן היסורין הם טובות גדולות, פי פונת השם יתברך הוא בודאי רק לטובה, נמצא, שבכל הרעות והיסורין שיש לאדם, חס ושלום, אם יסתפל על התכלית, הינו פונת השם יתברך, לא יהיה לו יסורין כלל, רק אדרבא יתמלא שמחה, מגדל רב הטובה שישתפל בתכלית היסורין הללו, פי התכלית הוא פלו טוב פלו אחד פנ"ל, ובאמת אין שום רע בעולם, רק פלו טוב, אך עקר הצער שיש לאדם מהיסורין שעוברים עליו חס ושלום, הוא רק מחמת שלוקחין מהאדם הדעת, עד שאין יכול להסתפל על התכלית, שהוא פלו טוב, ואז מרגיש צער וכאב היסורין פי פשיש לו דעת, ומסתפל על התכלית, אינו מרגיש כלל הצער של היסורין פנ"ל, ובזה תבין דבר נעלם ונסתר, מה שנטבע בנפש האדם, פשיש לו יסורין גדולים, רחמנא לצלן, פגון למשל פשחותכין איזה איבר לאדם, חס ושלום, אזי סותם ועוצם את עיניו בחזק, פי זה אנו רואים בחוש, פשאדם רוצה להסתפל על דבר שהוא רחוק ממנו, אזי סותם את עיניו, ומצמצם ומכוץ הראות, פדי לכוון הראות אל הדבר הרחוק שרוצה לראות וזה מחמת פי הראות הוא משרת ושליח של המח, להביא הדבר שרואה לתוך המח פי עקר הראיה היא הידיעה, דהינו לידע מהות הדבר שרואה, והידיעה היא במח וכשרוצה המח לידע זה הדבר שעומד פנגדו, אזי הוא שולח את הראות, והראות הולך ורואה הדבר, ומביאו לתוך

המח, ואז יודע מה שרואה, ועל פן פשמעבירין דבר לפני אדם במהירות גדול, אינו יודע מהות הדבר, אף שבאמת ראה הדבר בעיניו ממש, עם כל זה מחמת המהירות, לא היה פנאי להביא הדבר לתוך המח ועל פן פשהדבר רחוק ממנו, אין פח בהראות לילך לשם ולהביאו לתוך המח, מחמת שהדברים אחרים שרואה מן הצד מבלבלים אותו, וכן מחמת הפזור שנתפזר הראות, על-ידי-זה הוא נקלש, ואין בו פח להביא הדבר שרואה לתוך המח על-פן צריך לסתם את עיניו, ולצמצם הראות, ולכונו אל הדבר שצריך, פדי שלא יבלבלו דברים אחרים וגם פדי שיתחזק פח הראות, ולא יהיה קלוש, ואז יוכל לראות הדבר הרחוק פנ"ל כמו כן, פשרוצים להסתפל על התכלית, שהוא פלו טוב, פלו אחד צריך לסתם את עיניו, ולכוון ההסתפלות אל התכלית, פי אור התכלית הזה היא רחוקה מהאדם, ואי אפשר לראותו פי אם בסתימו דעיניו, שצריך לסתם את העינים לגמרי, ולסגרם בחזקה מאד, אף גם לדחקם בהצבע, פדי לסתם לגמרי, ואז יוכל להסתפל על התכלית הזה הינו שצריך לסתם את עיניו מחזו דהאי עלמא לגמרי, להעלים עיניו ולסגרם מאד, לבלי להסתפל פלל על תאוות עולם הזה והבליו, ואז יוכל לראות ולהשיג אור התכלית הזה, שפלו טוב ואז יתבטלו היסורין פנ"ל, פי עקר היסורין מחמת שרחוק מהתכלית פנ"ל, ועל פן נטבע בנפש האדם לסתם עיניו בשעת יסורין פנ"ל, פדי לברח מהיסורין ולבטלם, על ידי ההסתפלות על התכלית, שהוא פלו טוב שההסתפלות הזאת אי אפשר, פי-אם על-ידי סתימת העינים פנ"ל, ואף שהאדם אינו יודע פלום מה הוא עושה, אף-על-פי-כן הנפש יודעת הפל, ועל-פן מטבעה לסתם העינים בשעת יסורין פנ"ל וכו', עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי עיקר שלימות התפילה היא, שיזכה אדם לדביקות כזו בתוך תפילתו, עד שיהיה כל התפילה אצלו בחינת "אחד", וכשעומד בגמר התפילה יהיה כמו שעומד בתחילת התפילה, ויהיה מוכן להתפלל עוד הפעם בהתעוררות ובדביקות עצומה, ויהיה כל כך אדוק בעבודת התפילה, עד שיהיה תפילתו תמיד שגורה בפיו, ולא יפסיק מלהתפלל כלל, וזה נקרא בחינת (זכרה י"ד) ה' אחד ושמו אחד, ודרשו על זה חכמינו הקדושים (פסחים נ:): שלעתיד לבא יהיה הכל הטוב והמטיב, כי היום יש גם ברכת דיין האמת, שבשעה שאירע לאדם דבר רע חס ושלום, צריך לברך ברכת דיין האמת, ולקבל על עצמו הדין באהבה, אבל לעתיד לבא, יהיה גילוי אלקות כזו, עד שכל אחד יכיר שאין שום רע כלל, והכל רק טוב, ולכן יברכו על הכל הטוב והמטיב, אבל גם בעולם הזה יכולים להגיע אל השגה כזאת, והוא כשזוכין לדביקות התפילה, עד שכל התפילה אצלו בחינת "אחד", ותמיד עוסק בתפילה אליו יתברך עד שאינו מסיח דעתו ממנו יתברך כלל, ואז עולה ומגיע אל השגת "ה' אחד ושמו אחד", שמכיר שבאמת אין שום רע כלל, והכל חסד ורחמים ממנו יתברך, והוא חי מעין

לעתיד לבא, אשרי הזוכה להגיע אל השגה כזו.

והנה עיקר מעלת וחשיבות אדם, כפי שמתחזק בכל מה שעובר עליו בחיים, ואינו קורא תגר על השם יתברך חס ושלום, ואינו מהרהר אחר מדותיו יתברך, כי זה מורה על גודל דעתו ואמונתו, שמכיר איך שיש בכל דבר יד ה', והכל לתכלית הטוב, לנקות אותו מעוונותיו, ולזכותו לעולם הבא, ואף על פי שעובר עליו נסיונות קשים ומרים, וסובל צרות ויסורין שונים, כשמקבל הכל באהבה, ויודע שהכל ממנו יתברך, מעלתו וחשיבותו גדול מאד בשמים, שזה היה עוצם מעלות האבות הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, שעבר עליהם בימי חייהם כל מיני נסיונות קשים ומרים, ונתייסרו בכמה מיני צרות ויסורין, ואף על פי כן החזיקו מעמד, ולא קראו תגר עליו יתברך, כי אברהם נתנסה בעשרה נסיונות, וכן יצחק פשט צווארו על גבי המזבח, וכן יעקב עבר עליו צרת עשו, צרת לבן, צרת רחל, צרת יוסף וכו', והאבות החזיקו מעמד בכלם, וגם על איוב אמרו חכמינו הקדושים (ילקוט שמעוני איוב רמז תתק"ח) אלמלא לא קרא איוב תגר, כמו שאומרין אלקי אברהם יצחק ויעקב, היו אומרין אלקי איוב, אבל מחמת שלא היה יכול להחזיק מעמד, הפסיד, וכן הוא אצל כל אדם, כפי שזוכה להחזיק מעמד, ולהמשיך להתפלל אליו יתברך תמיד, ולא להתייאש כלל, כן זוכה למוח ודעת גדול, ולהגיע אל השגת התכלית, שהכל הטוב גמור, והוא נכלל בו יתברך לגמרי.

וסיפר מוהרא"ש נ"י, שבשעה שהיה הרה"ק מסממר זי"ע בארץ ישראל, והיה מוכן ליסע משם לארצות הברית, ושאלו אותו חסידיו ותלמידיו, "רבי, אל מי נוכל לתת עכשיו פתקא (קוויטל) שיתפלל בעדינו?" וענה ואמר להם, "כל יהודי שמספר חקוקה על ידו מהנאצים ימח שמם וזכרם, ועדיין שומר תורה ומצוות, אליו יכולים לתת פתקא שיתפלל בעדכם, כי מעלתו וחשיבותו גדולה מאד בשמים", כי אנשים אלו שעברו כל השבעה מדורי גיהנום, ואם עדיין מחזיקים מעמד, וחזקים באמונה, מעלתם גדולה מאד בשמים, ופעם שאל יהודי שאלה להרב מסאלקא ז"ל, אם מותר לו להוריד את המספרים מעל ידו, כי מתבייש מבני אדם שעובר ביניהם, וענה ואמר לו הרב הנ"ל, הנה תראה שגם לי יש המספרים על ידי, ואני מתפאר בהם מאד, ואדרבה זה השבח שלי, שאעלה עמה לעולם העליון, ואראה לכולם שיש לי מספרים אלו חקוקה על ידי, ואף על פי כן נשארתי יהודי מאמין בה' ובתורתו הקדושה, כי זה עיקר החשיבות כשאדם מחזיק מעמד בכל מה שעובר עליו בחיים.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שעוצם מעלת התפילה אין לתאר ואין לשער כלל, כי על ידי שאדם מתפלל אליו יתברך, ותפלתו שגור בפיו, הוא ממתיק מעל עצמו כל הדינים

והיסורין, ומהפך אותם לרחמים ולחסדים, וכמו שמבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' ס' ס"ג) על הפסוק (בראשית מ"ג) ואל שדי יתן לכם רחמים, שיעקב אמר זאת אל בניו, כששלח אותם עם בנימין אל יוסף, ואז היה קשה ומרה לו מאד, כי אחר כל הצרות והיסורין שעברו עליו, בנימין היה כל עיקר נחמתו, וכשהוצרך גם לשלוח את בנימין, אזי היה קשה ומר לו מאד, ואז אמר אל השבטים, ואל שדי יתן לכם רחמים, ומפרש רביז"ל מהו הפירוש, יתן "לכם" רחמים, שהשם יתברך ימסור את הרחמנות בידכם, כי בשמים יכול להיות גם היסורים הכי קשים רחמים וחסדים, אבל עיקר תפילתינו שיהיה הרחמנות מסורה בידינו, ואצלינו הרחמנות הוא כפשוטו, להתרפאות מן החולי ולהנצל מן היסורין, עיין שם, ולזה האדם זוכה על ידי ריבוי תפלתו, כשמרבה להתפלל אליו יתברך אפילו בתוקף צרותיו, ואינו מתייאש כלל מן הרחמים, רק יודע שהכל ממנו יתברך, ומתפלל שיזכה לראות בטוב ה' בארץ החיים, אזי זוכה להתבטל אל התכלית, ולהשיג חסדי ה', ולברך על הכל הטוב והמטיב.

וזה מה שמבואר בדברי רביז"ל כאן, בענין סתימת העינים וביטול אל התכלית, כי עיקר עבודת האדם לכוון ראות עיניו להתסכל על התכלית הנצחי, ששם הכל הטוב והמטיב, ואין שום דינים כלל, ולכן נמבע במבע אדם לסגור עיניו בשעת היסורין, ולסותמם בחזק, כי בשעת היסורין, נפשו של אדם רוצה לברוח אז מחיזו דהאי עלמא ולהסתכל רק על התכלית, ולכן סוגר עיניו מלהסתכל בזה העולם, ורוצה להסתכל רק אל השם יתברך ואל התכלית הנצחי, ובוה ינצל מכל צרותיו, אבל כשחוזר מן הביטול, והיסורין חוזרין ומתחזקין עליו חס ושלום, אז מקרר היסורין על ידי חידושי תורה, כי על ידי שנתבטל אל התכלית, הרי הגיע אל השגה גבוה מאד, ואז כשחוזר מהביטול מביא עמו חידושי תורה, וזה מקרר אותו מן היסורין, כי מנחם עצמו עם התורה הקדושה, וכמו שכתוב (תהלים קי"ט) לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעיני, שזהו כלליות כל החידושים הנפלאים שנתחדשים על ידי הצדיקים, ויש להם חידושי תורה ודיבורי אמונה להחיות כל העולם כולו, וזה מחמת שנתבטלו אל התכלית במדריגה גבוה מאד, ולכן כשחוזרים אל זה העולם, והיסורים מתחזקים עליהם חס ושלום, הם בורחים אל התורה הקדושה, ומחדשים בה חידושים נפלאים, וזה מקרר אותן מן היסורין, ואומר מוהר"ן ז"ל (ליקוטי הלכות השכמת הבוקר הלכה ד') שחידושי תורה שייך אצל כל אדם, כי כשלומד תורה עם התגברות חדש, ועם חשק ורצון, זה גם כן נחשב לחידושי תורה, כי התורה נחדש אצלו, ולכן כשאדם רואה שהיסורין מתגברים עליו חס ושלום, עיקר עצתו לברוח אל התורה הקדושה ולחדש עצמו שם, ובוה יקרר עצמו מן היסורין, ויזכה להתדבק בו יתברך בדביקות אמיתי ונצחי, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש ג"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה

כתיב בפרשת השבוע (בראשית מ"ט) **בן פורת יוסף בן פורת עלי עין וגו'** וימררוהו ורבו וישטמוהו בעלי חצים, ויש להבין ענין "עלי עין" הכתוב אצל יוסף הצדיק, ומהו הקשר להמרירות והמחלוקת שעברו עליו במשך ימי חייו, ויש לומר על פי דברי רביז"ל הנ"ל, שזה היה עבודת יוסף הצדיק כל ימי חייו, לברוח אל השם יתברך מתוך כל יסוריו וצרותיו, ולכוון ראותו להסתכל רק אל התכלית, ששם כולו טוב כולו אחד, וזה מה שנתן לו כח להחזיק מעמד בכל מה שעבר עליו, שנרדף מאחיו, ונמכר לעבד, והעלילו עליו שקר במצרים, כי כשאדם מכוון ראותו להסתכל רק אל התכלית, זה נותן לו כח עצום לעבור על הכל, וזהו **בן פורת עלי עין**, היינו שהיה כוחו להסתכל למעלה מן העין הגשמי, ולכוון ראותו על התכלית, ששם מתבטלים כל היסורים, לכן אפילו, וימררוהו ורבו וישטמוהו בעלי חצים וגו', היה לו כח לעבור על הכל ולהחזיק מעמד בתוקף צרותיו, ודייקא בזכות יוסף הצדיק היה לעם ישראל קיום במצרים, וכן קריעת ים סוף היה בזכותו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מדרש תהלים מומור ק"ד) על הפסוק (תהלים ק"ד) הים ראה ויגוס, מה ראה, ארונו של יוסף ראה, כי כשהים ראה אדם שעבר עליו כל כך הרבה צרות בחיים, ואף על פי כן החזיק מעמד, ברח מלפניו, ועל ידי זה נקבע בלבבות נשמות ישראל הכח לעבור על כל המצבים הכי קשים בחיים, ולצאת לשלום.

וחזר וקיישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לענין ימי שובבי"ם הנכנסים, בקשר עליון וחזק מאד, כי ימים אלו שקוראים בהם פרשיות ש'מות ו'ארא ב'א ב'שלא י'תרו מ'שפטים, מדברים מגלות ומגאולת מצרים, ונתקנו לתקן פגם הברית רחמנא ליצלן, כי עיקר גלות מצרים היתה בשביל לתקן הפגם של אדם הראשון, בק"ל שנה שבאו רוחות וחיממו אותו (עי' עירובין י"ח:), ונשמות אלו הוצרכו להצטרף בכור הברזל במצרים ולהזדכך שם, וכמבואר כל זה בכתבי הארז"ל (שער יציאת מצרים), וכל עיקר הקיום של נשמות ישראל במצרים היה על ידי יוסף הצדיק, וכן הגאולה היתה בזכותו, וכנ"ל על הפסוק הים ראה ויגוס, ועיקר התיקון לפגם הברית הוא התחזקות הנ"ל, לעמוד חזק בכל הנסיגות קשות ומרות שעוברים על האדם, ואפילו כשעובר עליו ברוחניות מה שעובר, וכל פעם שרוצה לעלות ולהתקדש, מתגבר עליו היצר הרע עוד ועוד, כשיש לו התחזקות אמיתי, ואינו שואל קושיות על התנהגותו יתברך, רק ממשיך להתגבר בכל כוחותיו, ולהתפלל אליו יתברך שיציל אותו מכל רע, על ידי זה סוף כל סוף יזכה לנצח את המלחמה, ולהתקדש בקדושה עליונה, שכל זה נקרא בקי בדרך התשובה, בקי ברצוא ובקי בשוב שהוא עיקר התיקון לפגם הברית (עי' הוי"ב ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ו' וחלק ב' סי' פ"ז), ואז יתקיים בו דברי חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה צ"ג סי' י"ב) כשם שגאולה ראשונה היתה על ידי בכיה, שבכו יוסף ואחיו כשנפגשו יחדיו, כמו כן יהיה גאולה אחרונה בבכיה, וכמו שכתוב (ירמיה ל"א) בבכי יבואו ובתחנונים אובילים, היינו כל

הבכיות והתפילות שנשמעות בראש בכו במשך שנות גאולתם, הכל יתהפך לישועות גדולות, והשם יתברך יזכינו להמשיך על עצמינו קדושת הימים האלו, ונזכה לחזור בתשובה שלימה לפניו יתברך, ולהכליל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

